

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/02/2022 12:01
Sayı: E-120.07-
GID 0957916
sol

7/46237 GK 169

Sayı : E-54045643-610-1805837
Konu : Soru Önergesi 7/46237

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-824927 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Gökan ZEYBEK'e ait 7/46237 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/46237 (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3D54C16B-C8B7-4298-92E9-C04E89268A87

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GÖKAN ZEYBEK'E AİT 7/46237 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü'nden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

TÜRKŞEKER'e bağlı diğer tüm fabrikalarda olduğu gibi Ilgın Şeker Fabrikası'nda da her yıl üretim döneminin sorunsuz şekilde yürütülebilmesi için, verimlilik ve karlılık ilkesi doğrultusunda teknolojik iyileştirmeleri sağlamak üzere yatırım, bakım-onarım ve revizyon çalışmaları konusunda azami hassasiyet gösterilmektedir. Bu kapsamda yatırım, bakım-onarım ve revizyon çalışmaları için Ilgın Şeker Fabrikası'na, 2020 yılında 23 Milyon TL, 2021 yılında ise önceki yılın %74 üzerinde 40 Milyon TL bütçe ayrılmıştır. Fabrika 2021/22 kampanya döneminde tüm revizyon çalışmaları tamamlanarak tam kapasite üretime geçmiştir.

Ilgın Şeker Fabrikasının kapasite artırımı, Şirketimiz gündeminde olup, son yıllarda dünyada ve Ülkemizde yaşanan iklim koşullarındaki büyük değişiklikler, küresel kuraklık şartlarının pancar rekoltesine olan etkileri ve sulama suyu kaynakları da dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmaktadır.

Ilgın Şeker Fabrikası 1 ve 2 no'lu kireç ocakları için gerekli olan malzemelerin imalatları Ankara Makine Fabrikamızda tamamlanarak Ilgın Şeker Fabrikamıza sevk edilmiş olup, kireç ocaklarının montaj işleri tamamlanmıştır.

2020/21 kampanya döneminde Ilgın Şeker Fabrikasında 1 Milyon 81 Bin ton pancar işlenmesi planlanmıştır. Ancak 28 Ocak 2021 tarihinde şiddetli fırtınanın etkisiyle Ilgın Şeker Fabrikasında kireç ocağı kulesi zarar görmüştür. Söz konusu hasar fabrikanın bakım ve onarımla ilgili bir eksikliğinden değil, zaman zaman hızı 110 km/saati bulan doğal afet düzeyinde yaşanan şiddetli fırtınadan kaynaklanmıştır. Yerinde yapılan teknik inceleme sonucunda, iş sağlığı ve güvenliği açısından kampanya süresinin öngörülenden yaklaşık 10-15 gün erken bitirilmesi kararlaştırılmıştır.

Yakıt olarak kömür kullanan fabrikalarımızda kömür alımı ile ilgili teknik şartnamelerde düzenlemeler yapmak suretiyle, daha düşük küllü ve daha kaliteli kömür satın alınabilmesi için ilgili parametrelerin sınır değerlerinde iyileştirici değişiklikler yapılarak ihalelere çıkmıştır. Satın alınan değişik kalori gruplarındaki kömürlerden en iyi şekilde istifade edebilmek için en uygun paçalın hazırlanması hususunda gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

İdari ve teknik şartnameler ile sözleşmelerde; istenilen kömürün teslim programı, teknik olarak istenen kalite değerleri, bu değerlerin nasıl analiz edileceği ile bulunan sonuçların nasıl değerlendirileceği verilmiştir. Analiz sonuçları fabrikalarımızda "Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul Yönetmeliği" çerçevesinde oluşturulan komisyonlarca değerlendirmekte olup buna göre partinin kabulü ya da reddi yapılarak firmaya ilgili tutanak ve raporlar yazıyla bildirilmektedir. Fabrikalarımızın kömür şartname ve sözleşmeleri gereği sevkiyatın başladığı ilk araçtan itibaren her araçtan denetim muayene ve kabul işlemlerinde belirtilen standartlarla sabit metotlar çerçevesinde numune alınarak yaklaşık her 1000 tonda bir parti analizi yapılmaktadır. Analizlerde sadece orijinal bazda alt ısı değerinin (kalorisi) yanı sıra, kül, nem ve tane boyutu, kükürt vb. başka parametrelere de bakılmaktadır. Analizde kullanılan cihazların dış kuruluşlara belli periyotlarda kalibrasyonları yaptırılmakta olup, elde edilen veriler otomatik olarak "Analiz Bilgi Yönetim Sistemi" isimli veri işleme programına

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

aktarılmaktadır. Bu işlemlerin tamamı online olarak kameralardan izlenebildiği gibi kayıt altına da alınmaktadır.

İlgın Şeker Fabrikasının teslim edilen kömürlerin özellikleri ve yanma verimliliğine dair şikayetleri üzerine, Genel Müdürlüğümüz personeli tarafından yerinde incelemeler yapılmıştır. Yapılan incelemelerde “Analiz Bilgi Yönetim Sistemi” veri tabanına aktarılan analiz sonuçları, sahadaki kömür partilerinin yığınları, Denetim Muayene ve Kabul Komisyonu Raporları, firmaya da iletilen gözlemci ve numune alım tutanakları, analiz raporları, saklanan şahit numuneler ile tüm işlemlerin yapılışının kaydedildiği kamera kayıtları incelenmiştir. İnceleme sonucunda şartname, sözleşme ve standartlarda belirtilen “numune alımı ve hazırlanması” usullerinin ihlali tespit edilmiş; sorumlular hakkında da yasal mevzuat çerçevesinde gerekli işlemler yapılmıştır.

Türkşeker Kömür Alımları şartname ve sözleşmelerinde kömürün kalorisi hususunda cezai yaptırımlar mevcut olup bu parametre nedeniyle fabrikaların üretim faaliyetlerinde herhangi bir aksama yaşanmamış; dolayısıyla bir kamu zararı oluşmamıştır. 2020/2021 üretim dönemi için kömür ihalelerine çıkılmadan evvel teknik ve idari şartnameler ile sözleşmelerin cezai koşulları, kömürlerin istenen teknik özellikleri ve analiz parametreleri ile bu parametrelerin sınır değerlerinde geçmiş veriler incelenerek düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler çerçevesinde İlgın Şeker Fabrikası’nın işlenen pancara oranla tüketilen kömür miktarı geçmiş yıllara göre azalmış olup, yakıt tüketim verimliliği geçen yıla oranla yaklaşık %20 iyileşerek tasarruf sağlanmıştır.

4800-5000 kcal arasında teslim edilmesi gereken kömür partilerinin her birisi analiz edilmiş; paralel olarak bazı numunelerin şahitlerinin analizleri sözleşmede belirtilen akredite dış kuruluşlar tarafından yapılmıştır. Elde edilen sonuçların hiç birisi 1400-2200 Kcal/kg aralığında bulunmamıştır. Yüklenici firmanın teslim ettiği 20,21,22,23,24 ve 25. parti kömürlerin, analiz sonuçları red çıktığı için herhangi bir ödeme yapılmaksızın fabrika denetim muayene ve kabul komisyonu tarafından firmadan söz konusu partilerin sahadan çekilmesi istenmiştir. Bu nedenle firma nezdinde oluşan alacaklar hakkında yasal yollara başvurulmuş olup, halen hukuki süreç devam etmektedir.

Susurluk Şeker Fabrikası, bahsi geçen firmadan (10-18 mm) 5000 kcal/kg baz kaloriye sahip 16.000 ton kömür satın almıştır. Bu fabrikada da yapılan tüm muayene kabul işlemleri sözleşmeyle sabit olup, aynı zamanda analiz bilgi yönetim sistemi veri tabanında ve kamera görüntüleriyle kayıt altındadır. Bu kapsamda numune alma, analiz ve analiz sonuçlarının değerlendirilmesi üzerinde teknik incelemeler yapılmış olup herhangi bir suistimale yönelik bir işlemlerle karşılaşılmamıştır.